

Program Operacyjny
Kapitał Ludzki 2007-2013
Komponent regionalny
Fundusze dla Mazowsza

Rozwój obszarów wiejskich
a
Program Operacyjny Kapitał Ludzki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

człowiek - najlepsza inwestycja

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74

03-301 Warszawa

e-mail: **punkt_kontaktowy@mazowia.eu**

Internet: **www.mazowia.eu**; Infolinia: 0 801 101 101

Egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-61277-07-1

Opracowanie merytoryczne:

PSDB Sp. z o.o.

Projekt i druk:

Agencja Wydawnicza ARGi

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

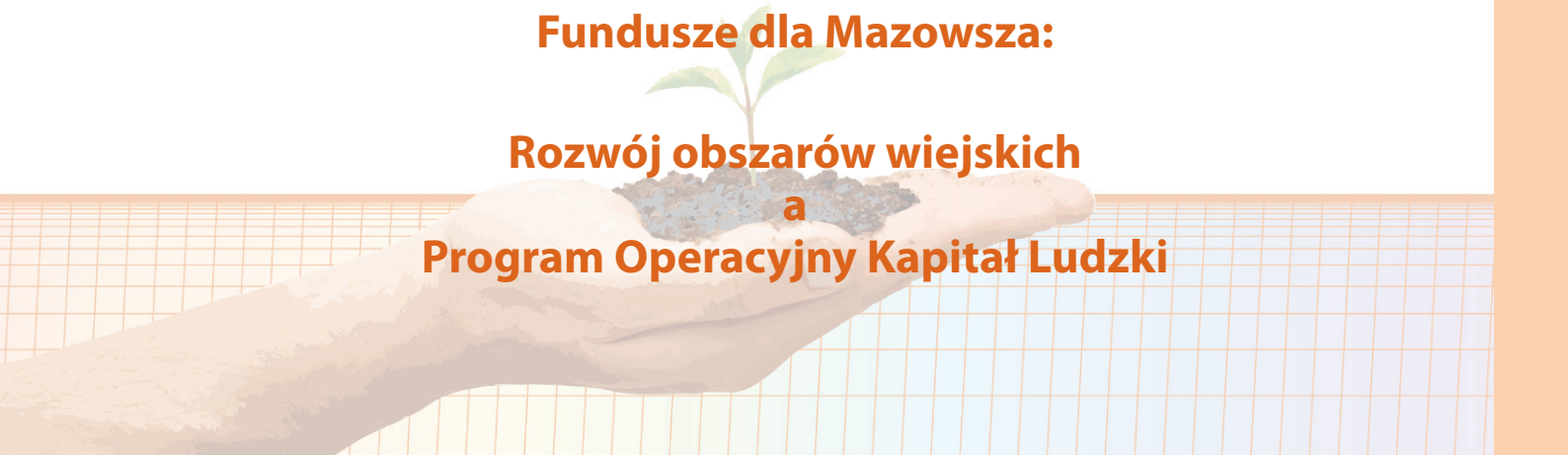

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundusze dla Mazowsza:

Rozwój obszarów wiejskich

a

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Stan prawny na dzień 18.02.2009 r.

Warszawa, marzec 2009

Broszura opracowana na podstawie *Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 21 marca 2008 r.

Więcej na stronie: www.mazowia.eu

Infolinia 0 801 101 101

Broszura ma charakter informacyjny

1. Wstęp

Celem niniejszej publikacji jest przybliżenie instrumentów wsparcia przewidzianych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Broszura w praktyczny i przejrzysty sposób pokazuje wybrane działania w PO KL, które stwarzają możliwości realizacji projektów związanych z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich Mazowsza. Publikacja wskazuje czy i skąd podmioty działające na rzecz lokalnych społeczności w województwie mazowieckim mogą pozyskać pieniądze unijne na realizację swoich projektów.

Zgodnie z literą prawa wspólnotowego Unia Europejska oraz jej państwa członkowskie zobowiązane są prowadzić politykę sprzyjającą harmonijnemu rozwojowi społeczeństwa oraz gospodarki. Ogromną wagę przykładają się do eliminacji dysproporcji w poziomie rozwoju poszczególnych regionów, w tym obszarów wiejskich. Środki finansowe przyznane Polsce w ramach europejskiej polityki spójności na lata 2007-2013 zostały przeznaczone również na wsparcie rozwoju obszarów wiejskich w naszym kraju.

Program wyróżnia 9 obszarów interwencji (Priorytetów), które stanowią odpowiedź na zidentyfikowane w Polsce problemy w zakresie edukacji, integracji społecznej, zatrudnienia i adaptacyjności przedsiębiorstw, walki z wykluczeniem społecznym oraz małej przedsiębiorczości.

Priorytet I	Zatrudnienie i integracja społeczna
Priorytet II	Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
Priorytet III	Wysoka jakość systemu oświaty
Priorytet IV	Szkolnictwo wyższe i nauka
Priorytet V	Dobre rządzenie
Priorytet VI	Rynek pracy otwarty dla wszystkich
Priorytet VII	Promocja integracji społecznej
Priorytet VIII	Regionalne kadry gospodarki
Priorytet IX	Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Dokumentem precyzującym postanowienia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest **Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**. Zawarto w nim informacje dotyczące m.in. szczegółowych typów projektów, listy potencjalnych beneficjentów, grup docelowych wsparcia oraz systemu wdrażania PO KL. Dokument ten stanowi kompendium wiedzy dla wnioskodawców na temat możliwości realizacji projektów w ramach PO KL.

Priorytety I-V wdrażane są na poziomie krajowym, stanowiąc tzw. komponent centralny. Natomiast wdrażanie priorytetów VI-IX przekazano samorządom województw, które w ten sposób mogą lepiej dopasować instrumenty wsparcia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, pełniący funkcję **Instytucji Zarządzającej**

(IZ) PO KL, część zadań dotyczących zarządzania PO KL powierzył **Instytucjom Pośredniczącym (IP)**. Na Mazowszu, dla regionalnego komponentu PO KL funkcję IP pełni Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego. IP ponosi odpowiedzialność przed IZ za prawidłową realizację PO KL. Do zadań IP należy m.in. przygotowanie szczegółowych kryteriów wyboru projektów, monitorowanie stopnia realizacji wskaźników, przygotowanie okresowych, rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji PO KL, prowadzenie ewaluacji PO KL, opracowanie prognoz wydatków w ramach priorytetów. Natomiast **Instytucja Pośrednicząca 2-go stopnia (IP2)** jest odpowiedzialna m.in. za przyjmowanie wniosków aplikacyjnych, dokonywanie wyboru projektów do współfinansowania i podpisywanie umów z beneficjentami, monitorowanie realizacji poszczególnych projektów, weryfikację wykorzystania środków przez beneficjentów, przygotowanie sprawozdań z realizacji działań.

Instytucją Pośredniczącą 2-go stopnia (IP2) dla omówionych w niniejszej publikacji działań jest **Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU)**, która pełni również rolę Instytucji Organizującej Konkurs (IOK).

W niniejszej publikacji omówiono następujące działania PO KL¹:

¹ Broszura zawiera działania wdrażane przez MJWPU. Wsparcie osób bezrobotnych i pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy realizowane jest również w ramach działania 6.1, dla którego IP2 jest Wojewódzki Urząd Pracy. W celu zapoznania się z działaniem 6.1 prosimy odwiedzić stronę internetową WUP w Warszawie: www.wup.mazowsze.pl.

Priorytet	Działanie
VI	6.2 Wsparcie i promocja przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia
	6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.
VII	7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.
IX	9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej.
	9.1.2 Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych.
	9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

Czytając niniejszą publikację należy mieć na uwadze fakt, że zawarte w niej informacje dotyczą możliwości aplikowania o środki unijne na rzecz wsparcia przedsiębiorczości **wyłącznie na terenie województwa mazowieckiego**. Stosowanie tych informacji w przypadku innych województw może spowodować niespełnienie kryteriów konkursowych, a w konsekwencji odrzucenie projektu.

Szczegółowe informacje oraz dokumenty, z którymi warto zapoznać się na etapie przygotowania jak i realizacji projektu znajdują się na stronie internetowej www.efs.gov.pl oraz www.pokl.mazovia.eu.

2. Rozwój obszarów wiejskich na Mazowszu a Program Operacyjny Kapitał Ludzki

2.1. Rozwój obszarów wiejskich na Mazowszu

Analizując dane statystyczne dostrzeżemy, że województwo mazowieckie jest największym (35,6 tys. km²), najludniejszym (5,1 mln mieszkańców) i jednym z najszybciej rozwijających się regionów w Polsce. Sytuacja ta jest wynikiem zlokalizowania na terenie województwa stolicy kraju - Warszawy. Miasto to stanowi rdzeń województwa, będący prężnie rozwijającym się ośrodkiem gospodarczo-kulturowym. Jednak kilkadziesiąt kilometrów poza stolicą sytuacja zmienia się diametralnie, zarówno pod względem liczby ludności, jak i stopnia zurbanizowania. Miejscowości oddalone od Warszawy o 30-50 kilometrów odznaczają się znacznie niższym poziomem rozwoju oraz jakością życia. Zróżnicowanie w rozwoju metropolitarne centrum oraz rolniczych peryferii województwa sprawia, że woj. mazowieckie jest najbardziej wewnętrznie zróżnicowanym regionem w kraju.

Podstawowymi problemami, z którymi borykają się peryferyjne obszary województwa mazowieckiego są:

- ✓ Niski poziom wykształcenia;
- ✓ Wyludnienie wsi oraz starzenie się populacji wiejskiej;
- ✓ Wysoki poziom bezrobocia, w tym głównie bezrobocia długotrwalego;
- ✓ Niskie dochody wynikające głównie z działalności rolniczej.

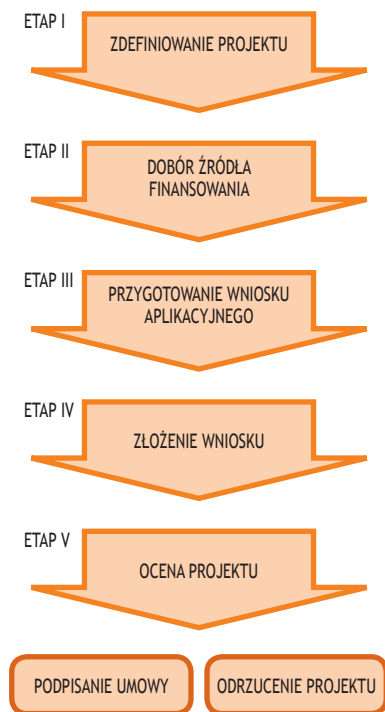
Wskazane powyżej problemy sprawiają, że obszary wiejskie Mazowsza rozwojowo porównywalne są z najsłabiej rozwiniętymi obszarami w kraju. Aby zniwelować różnice rozwojowe wewnątrz województwa niezbędne są działania zmierzające do aktywizacji obszarów wiejskich poprzez wykorzystanie wszystkich ich zasobów oraz naturalnych walorów. Jedną z kluczowych kwestii jest inwestycja w rozwój zasobów ludzkich na tym terenie, ponieważ aż 35,3% mieszkańców województwa stanowią osoby zamieszkujące obszary wiejskie.

2.2. Od czego zacząć?

Aby rozpocząć działania, które zwieńczone zostaną podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu należy przemyśleć, co tak naprawdę chcemy zrobić na rzecz wiejskich społeczności tzn. rozpocząć planowanie oraz budowę projektu. Należy określić potrzeby, cele, działania, budżet, grupy docelowe itp. Kluczową sprawą jest, aby nasz projekt faktycznie odpowiadał na potrzeby i rozwiązywał problemy ludzi, których ma dotyczyć.

Gdy projekt przybierze już formę wstępnej koncepcji, należy sprawdzić, w które działania w ramach PO KL wpisuje się nasz pomysł. Jeśli pojawiają się problemy z doбором właściwego działania, można skorzystać z profesjonalnej pomocy instytucji zajmujących się wsparciem oraz doradztwem w zakresie projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Co prawda, pracownicy tych instytucji nie napi-

szą za nas projektu, ale doradzą co i jak przygotować, aby zwiększyć swoje szanse na osiągnięcie sukcesu, a ich pomoc jest bezpłatna.

Etapy przygotowania wniosku o dofinansowanie z PO KL.
Schemat uproszczony.

Po wyborze działania oraz zapoznaniu się z wytycznymi konkursowymi przechodzimy do wypełnienia wniosku w Generatorze Wniosków Aplikacyjnych, dostępnym przez stronę internetową MJWPU: www.mazowia.eu lub bezpośrednio: www.generatorwnioskow.efs.gov.pl

Przed złożeniem wniosku we właściwej instytucji należy upewnić się, że został on wypełniony zgodnie z instrukcją oraz załączono do niego wszystkie wymagane dokumenty.

2.3. Kto, na co i ile, czyli jak PO KL wspiera rozwój obszarów wiejskich na Mazowszu?

PO KL stwarza możliwość pozyskania dotacji na realizację projektów mających na celu wspieranie rozwoju obszarów wiejskich w zakresie:

- ✓ Aktywizacji zawodowej zagrożonych grup społecznych w/w obszarów;
- ✓ Pomocy w znalezieniu pracy osobom długotrwale pozostającym bez zatrudnienia oraz bezrobotnym;
- ✓ Tworzenia nowych firm poprzez promocję i wsparcie przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia na obszarach wiejskich;
- ✓ Nauczania osób o niskim poziomie edukacji poprzez szkolenia, warsztaty;
- ✓ Aktywnej integracji wszystkich członków społeczności lokalnych;
- ✓ Podnoszenia poziomu i wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Poniżej zostały przedstawione działania, które w ramach PO KL pozwalają na finansowanie działań związanych z rozwojem obszarów wiejskich województwa mazowieckiego. Zostały one podzielone na działania, które bezpośrednio dotyczą rozwoju obszarów wiejskich oraz takie, które preferują projekty dotyczące obszarów wiejskich (patrz tabela poniżej).

STOPIEŃ ODNIESIENIA DO PROBLEMU	DZIAŁANIA
BEZPOŚREDNI	6.3, 7.3, 9.5
PREFERUJĄ	6.2, 9.1.1, 9.1.2
NIE DOTYCZĄ	Wszystkie pozostałe działania w kompetencji regionalnym

Uwaga: Znaczna część kryteriów wyboru projektu, w tym np. typy wspieranych projektów, beneficjenci, grupy docelowe, minimalny wkład własny, może podlegać uszczegółowieniu w Planach działania, które przyjmowane są corocznie przez Zarząd Województwa. Dlatego, planując decyzję o ubieganiu się o środki z PO KL, należy sprawdzić zapisy aktualnego Planu działania. Nawet stosunkowo niewielka zmiana kryteriów wyboru projektu może skutkować diametralną zmianą charakteru dofinansowywanych projektów.

2.3.1. Priorytet VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia

DZIAŁANIE	6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia
CEL	Celem działania jest promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	1. Pomoc dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej (w tym tworzenie spółdzielni socjalnych) w formie: ✓ doradztwa oraz szkoleń umożliwiających przyswojenie wiedzy z zakresu zakładania oraz prowadzenia działalności gospodarczej, ✓ przyznania środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości do wysokości 40 tys. PLN, ✓ wsparcia pomostowego do 6/do 12 miesięcy od dnia założenia działalności gospodarczej (wyплаты miesięczne). 2. Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia w kampaniach informacyjnych. 3. Upowszechnianie dobrych praktyk z obszaru przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych). Wszystkie podmioty, które posiadają udokumentowane doświadczenie z zakresu realizacji projektów dotyczących promocji przedsiębiorczości lub ekonomii społecznej.
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	Osoby, które zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą, a w przeciągu ostatniego roku nie posiadały zarejestrowanej działalności gospodarczej, w tym w szczególności: ✓ osoby bez zatrudnienia z gmin wiejskich, miejsko-wiejskich oraz mieszkańcy miast do 25 tys. mieszkańców zamierzające podjąć zatrudnienie w zawodach pozarolniczych, ✓ pozostający bez pracy przez kolejne 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, ✓ kobiety, w szczególności powracające na rynek pracy po okresie poświęconym na wychowanie dziecka, ✓ osoby do 25 lub po 45 roku życia, ✓ niepełnosprawni.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimalna wartość projektu - 50 tys. PLN.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wysokość wkładu prywatnego zależy od jej intensywności.
TRYB NABORU	Projekty konkursowe.
POMOC PUBLICZNA	Występuje pomoc <i>de minimis</i> w formie środków przyznanych na: ✓ rozwój przedsiębiorczości, ✓ wsparcie pomostowe. Podstawa prawna: 1. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy publicznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z dnia 6 maja 2008 r. 2. Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy <i>de minimis</i>.

MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa; www.mazowia.eu.
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	1. Należy zwrócić uwagę na udokumentowanie doświadczenia Wnioskodawcy w realizacji podobnych projektów. 2. Ważnym jest, aby projekt składał się z uzupełniających się działań, tj. szkoleń, doradztwa oraz wsparcia finansowego dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą w ramach projektu.

2.3.2. Priorytet VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

DZIAŁANIE	6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich
CEL	Podniesienie zdolności do zatrudniania oraz mobilności przestrzennej i zawodowej osób zamieszkujących na obszarach wiejskich poprzez przygotowanie ich do pracy w zawodach pozarolniczych oraz wykorzystywania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszarów wiejskich: 1. Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych. 2. Wsparcie lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych, doradczych promujących aktywność zawodową na poziomie lokalnym. 3. Rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego na rzecz rozwoju kapitału ludzkiego na poziomie lokalnym.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Mieszkańcy gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. 2. Społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji ich mieszkańców. 3. Podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji ich obywateli.
MIN./ MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Maksymalna wartość projektu - 50 tys. PLN.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Projekty konkursowe.
POMOC PUBLICZNA	Nie występuje.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa; www.mazowia.eu.

CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Maksymalna wartość projektu nie może przekroczyć 50 tys. PLN.

2.3.3. Priorytet VII. Promocja integracji społecznej

Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

DZIAŁANIE	7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji
CEL	Wspieranie inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych, przyczyniające się do realizacji strategii rozwoju kapitału ludzkiego na terenach wiejskich w województwie mazowieckim.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	1. Projekty przyczyniające się do integracji społecznej mieszkańców obszarów wiejskich (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej). 2. Wsparcie inicjatyw lokalnych o charakterze informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym (np. w formie szkoleń, spotkań, seminariów) mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszarów wiejskich. 3. Rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Mieszkańcy gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. 2. Społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. 3. Podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu ich obywateli.
MIN./ MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Maksymalna wartość projektu - 50 tys. PLN.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Projekty konkursowe.
POMOC PUBLICZNA	Nie występuje.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa; www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 15% kosztów kwalifikowanych.

2.3.4. Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej

PODDZIAŁANIE	9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej
CEL	Wsparcie różnych form wychowania przedszkolnego.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	1. Tworzenie przedszkoli (w tym również inne formy wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu wychowania przedszkolnego. 2. Wsparcie istniejących przedszkoli (w tym również innych form wychowania przedszkolnego) przyczyniające się do zwiększenia uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym, np. wsparcie przedszkoli zagrożonych zamknięciem lub wydłużenie czasu pracy. 3. Opracowanie i realizacja kampanii promujących wychowanie przedszkolne.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Dzieci przedszkolne w wieku 3-5 lat (gdy program przygotowania przedszkolnego dla sześciolatków realizowany jest w przedszkolu również te dzieci stają się grupą docelową). 2. Rodzice dzieci w wieku przedszkolnym. 3. Istniejące przedszkola. 4. Inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego.
MIN./ MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimalna wartość projektu 50 tys. PLN, jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Zgodnie z Planem działania na 2009 r - minimum 1,5%.
TRYB NABORU	Projekty konkursowe.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa; www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	1. W przypadku gdy roczne przygotowanie przedszkolne obejmujące dzieci w wieku lat 6 realizowane jest w przedszkolu, uczestniczące w nim dzieci mogą stanowić grupę docelową Poddziałania 9.1.1. 2. Inne formy wychowania przedszkolnego realizowane są jako zajęcia prowadzone w niektóre dni tygodnia oraz zajęcia prowadzone codziennie (co najmniej 3 dzieci; min. 3h/dziennie i 12h/tygodniowo zajęć), na których realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego lub wybrana część tej podstawy.

2.3.5. Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

PODDZIAŁANIE	9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych
CEL	Niwelowanie różnic w poziomie edukacji.
RODZAJ DOTACJI	Bezzwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	W szczególności są to programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszenie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia obejmujące: ✓ dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz specjalistyczne, służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie kształcenia, ✓ doradztwo i opiekę psychologiczno-pedagogiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce, lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu kształcenia, ✓ programy skierowane dla dzieci i młodzieży, znajdujących się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, umożliwiające ukończenie danego etapu kształcenia oraz kontynuowanie nauki, ✓ dodatkowe zajęcia dla uczniów, ukierunkowane na rozwijanie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauki języków obcych, ICT, nauk przyrodniczo-matematycznych oraz przedsiębiorczości, ✓ rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru określonej ścieżki edukacji oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy, ✓ wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne, ✓ wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową, sprzyjających poprawie jakości nauczania.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Szkoły (instytucje, kadra) i ich organy prowadzące nauczanie ogólne (wyłączając szkoły dla dorosłych). 2. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne. 3. Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych prowadzących nauczanie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych). 4. Osoby, które przedwcześnie opuściły system oświaty.
MIN./ MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Minimalna wartość projektu 50 tys. PLN, jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Zgodnie z Planem Działania na 2009 r. - minimum 3%.
TRYB NABORU	Projekty konkursowe.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.

MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa; www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
UWAGA	Wsparcie tworzenia równych szans edukacyjnych poprzez pomoc skierowaną do instytucji systemu oświaty oraz osób, napotyających na trudności w dostępie do usług edukacyjnych.

2.3.6. Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

DZIAŁANIE	9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich
CEL	Pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich.
RODZAJ DOTACJI	Bezzwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	1. Tworzenie i wsparcie działalności inicjatyw ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. 2. Projekty przyczyniające się do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług edukacyjnych na tych obszarach. 3. Działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z kształcenia i szkolenia.
	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	1. Mieszkańcy gmin wiejskich, gmin miejsko-wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. 2. Społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. 3. Podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu ich obywateli.
MIN./ MAKS. WARTOŚĆ PROJEKTU	Maksymalna wartość projektu - 50 tys. PLN.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Projekty konkursowe.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa; www.mazowia.eu .

CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
UWAGA	Za oddolną inicjatywę lokalną uznaje się projekt o zasięgu lokalnym, skierowany do określonej grupy docelowej, zakładający udział tej grupy w formułowaniu założeń i/lub realizacji projektu. Charakter inicjatywy wymusza na projektach realizowanych w ramach działania, aby udzielane wsparcie wynikało z potrzeby społeczności lub służyło pobudzeniu społeczności lokalnej do diagnozowania i rozwiązywania problemów w zakresie objętym działaniem.

2.4. Kryteria oceny projektów

Projekty złożone do konkursów w ramach PO KL są poddawane dwuetapowej ocenie zgodnie z wytycznymi wspólnymi dla całego programu. Wyróżniamy ocenę formalną oraz merytoryczną.

1. OCENA FORMALNA stanowi pierwszy etap kontroli dokumentacji projektowej. W jej trakcie projekt jest badany pod względem zgodności z wymogami konkursowymi oraz ogólnymi dla PO KL. Przeprowadzana jest w systemie „0-1” (tj. „nie spełnia-spełnia”) zgodnie z dwoma rodzajami kryteriów:

A. Kryteria formalne

- ✓ Wniosek został złożony we właściwej instytucji;
- ✓ Wniosek wypełniono w języku polskim;
- ✓ Wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (i właściwą dokumentacją konkursową - w przypadku projektów konkursowych);
- ✓ Wraz z wnioskiem złożono wymagany kompletny załącznik lub załączniki (zgodnie z Systemem Realizacji PO KL);
- ✓ Działania przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych instrumentów finansowych;

- ✓ Wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów;
- ✓ Okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL;
- ✓ Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie (na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.);
- ✓ Wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął na ogłoszenie o konkursie);
- ✓ Realizację danego typu projektu w trybie systemowym przewidziano w odpowiednim Planie działania.

Uwaga: szczegółowe kryteria formalne mogą różnić się w poszczególnych działaniach ze względu na zróżnicowaną specyfikę wspieranych projektów, dlatego zachęcamy do uważnej lektury aktualnej dokumentacji konkursowej, która opracowywana jest odrębnie dla każdego konkursu.

B. Kryteria dostępu

Kryteria dostępu są różne dla każdego z działań. Obowiązują wszystkich wnioskodawców. Ich niespełnienie warunkuje odrzucenie projektu. Kryteria te ulegają zmianie, dlatego każdorazowo należy dokładnie je sprawdzić w dokumentacji konkursowej

lub Planie działania na dany okres. Z reguły dotyczą Wnioskodawcy i jego doświadczenia w realizacji podobnych przedsięwzięć, minimalnej lub maksymalnej wartości projektu, formy realizacji projektu (szkolenia, warsztaty, wsparcie finansowe itp.), wysokości wkładu własnego (o ile obowiązuje).

Na etapie oceny formalnej istnieje możliwość dokonania jednorazowego uzupełnienia/poprawy wykrytych braków w terminie wyznaczonym przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. Dotyczy to jednak wyłącznie tych uchybień, które ze względu na swoją specyfikę mogą być uzupełnione/poprawione.

2. OCENA MERYTORYCZNA to faza decydująca o przyznaniu dofinansowania konkretnemu projektowi. Projekt jest poddawany ocenie pod względem zgodności z następującymi kryteriami:

A. Kryteria horyzontalne, czyli:

- ✓ Zgodność z politykami i zasadami wspólnotowymi (m.in. polityka równości szans, zrównoważonego rozwoju) i prawodawstwem wspólnotowym;
- ✓ Zgodność z prawodawstwem krajowym;
- ✓ Zgodność ze Szczegółowym Opisem Priorytetów PO KL.

Kryterium to jest bardzo istotne, ponieważ ocena dokonywana jest w systemie „0-1”, a jego niespełnienie powoduje odrzucenie wniosku bez możliwości uzupełnienia.

Przygotowując dokumentację projektową należy podkreślić zgodność projektu z najważniejszymi strategiami na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym w obszarze poruszanej w projekcie problematyki i wskazać, jak realizacja naszego projektu wpłynie na niwelowanie problemów wskazanych w dokumentach.

B. Kryteria merytoryczne ogólne, które pozwalają na ocenę „sedna” projektu. Sprawdzeniu podlega zarówno jakość projektu jak i zdolności Wnioskodawcy do jego realizacji. Podczas oceny tego elementu można uzyskać łącznie 100 punktów. Do kryteriów merytorycznych zaliczamy:

- ✓ **Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu.** Projekt powinien wynikać z rzeczywistych potrzeb grupy docelowej. Określenie tych potrzeb, a w konsekwencji zaplanowanie odpowiednich działań, które mają być odpowiedzią na te potrzeby, jest kluczowym czynnikiem powodzenia projektu. W tym miejscu należy również wskazać cel główny i cele szczegółowe projektu oraz odnieść je do celów PO KL, Planu Działania oraz innych kluczowych dla regionu dokumentów (np. Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku). Warto wskazać, w jaki sposób dokonano określenia celów, wyboru grupy docelowej oraz skąd pochodzi wiedza na temat jej potrzeb (np. z wywiadów osobistych, kwestionariuszy

wypełnionych przez potencjalnych uczestników badających ich potrzeby i problemy). Za prawidłowość w/w elementów można otrzymać do 20 punktów.

- ✓ **Grupa docelowa projektu.** Opis grupy docelowej, jej dobór i uzasadnienie powinien pozwalać jednoznacznie stwierdzić, czy projekt jest skierowany do grupy kwalifikującej się do otrzymania pomocy zgodnie z zapisami w PO KL i Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL, a także dokumentacji konkursowej. Należy dokładnie wskazać, w jaki sposób i w oparciu o jakie kryteria zostanie przeprowadzona rekrutacja uczestników projektu, w tym m.in. przy uwzględnieniu zasady równości szans ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność i rasę. Właściwe podejście do tego elementu to szansa otrzymania kolejnych 15 punktów (kryterium nie dotyczy projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych).
- ✓ **Działania.** Ten obszar oceny uwzględnia prawidłowość doboru instrumentów służących osiągnięciu celów, racjonalność harmonogramu działania, opis kanałów informowania i dotarcia do grupy docelowej. Istotną kwestią jest, aby działania miały logiczny układ, były zaplanowane w spójną całość. Kolejny aspekt to tzw. wartość dodana projektu, czyli rezultaty, których uzyskanie nie byłoby możliwe, gdyby nie fakt otrzymania wsparcia ze środków publicznych na realizację projektu. Przy ocenie tej części projektu można otrzymać do 15 punktów (w przypadku projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych – 30 punktów).

- ✓ **Rezultaty projektu.** Rezultaty, to korzyści, które osiągną dzięki projektowi jego uczestnicy. Ocenie poddawane są rezultaty projektu w odniesieniu do planowanych działań, przy uwzględnieniu ich trwałości, kompleksowości, racjonalności oraz wykonalności, a także w odniesieniu do celów pośrednich i bezpośrednich projektu. Należy zwrócić uwagę na sposób ich monitorowania oraz szczegółowo opisać metodologię ich pomiaru. Nie należy mylić rezultatów z produktami. Produkty odnoszą się do sposobów realizacji projektu i określają co będzie zrobione (np. liczba godzin szkoleniowych), natomiast rezultaty związane są z bezpośrednimi efektami projektu (np. liczba osób, które utrzymały zatrudnienie, nabyły nowe kwalifikacje, rozpoczęły działalność gospodarczą itp.). Rezultaty powinny zostać przedstawione w podziale na „twarde” (ilościowe - np. liczba przeszkolonych osób) i „miękkie” (jakościowe - np. wzrost pewności siebie, rozwój umiejętności zarządzania czasem itp.). Za poziom i jakość planowanych w projekcie rezultatów można otrzymać do 25 punktów.
- ✓ **Potencjał Wnioskodawcy i sposób zarządzania projektem.** Wnioskodawca poddawany jest ocenie pod względem doświadczenia w realizacji podobnych projektów, potencjału instytucjonalnego oraz posiadanych zasobów. Warto przedstawić zrealizowane w ostatnich trzech latach projekty, które są zbieżne z zakresem projektu podlegającego ocenie, opisując ich cele, wielkość grupy docelowej, okres realizacji, wartość, osiągnięte rezultaty. W obszarze

potencjału finansowego, Komisja Oceny Projektów porówna wartość projektu z rocznymi przychodami za ostatni zamknięty rok obrotowy. Ponadto, weryfikacji podlega system zarządzania projektem (podział obowiązków), doświadczenie kluczowego personelu, zaplecze techniczne zapewniające przez Wnioskodawcę oraz rola partnerów w projekcie (w przypadku projektu partnerskiego). Liczba punktów, które można otrzymać za ten element to 10.

- ✓ **Wydatki projektu.** Wydatki oceniane są pod względem kwalifikowalności, konieczności ich poniesienia oraz znaczenia dla realizacji celu projektu (a w konsekwencji osiągnięcia zakładanych rezultatów). Ponadto, sprawdzany jest budżet projektu pod kątem prawidłowości jego sporządzenia, kwalifikowalności wydatków, w tym cross-financing oraz poziom wydatków pośrednich. Maksymalna liczba punktów w tej kategorii wynosi 15.

Przejdź do kolejnego etapu oceny merytorycznej warunkowane jest uzyskaniem minimum 60 punktów na etapie oceny ogólnych kryteriów merytorycznych, przy czym w każdym z ocenianych kryteriów merytorycznych trzeba uzyskać minimum 60% możliwych punktów.

Ze względu na ograniczoną obszerność niniejszej publikacji, nie możemy w niej poruszyć wszystkich kwestii, które decydują o ocenie merytorycznej projektu. Dlatego zachęcamy do lektury *Przewodnika po kryteriach wyboru projektów (udzielania dofinansowania) w ramach Programu Operacyjnego Kapietał Ludzki*, wydanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Przewodnik wyjaśnia sposób oceny

projektów, prezentując bardzo szczegółowo wszystkie kryteria merytoryczne oceniane na każdym z etapów oceny. Przewodnik znajduje się na stronach MJWPU www.pokl.mazowia.eu w zakładce *Wytyczne i komunikaty MRR*.

C. Kryteria strategiczne które nie są obowiązkowe do spełnienia, ale warte uwagi, ponieważ w przypadku ich spełnienia, można otrzymać dodatkowo 20 punktów. Kryteria strategiczne dotyczyć mogą grupy docelowej projektu, udziału partnerów, uwzględnienia konkretnych działań w projekcie itp. Każdorazowo, z kryteriami strategicznymi należy zapoznać się w aktualnym Planie Działania oraz dokumentacji konkursowej, ponieważ podlegają one stałej aktualizacji zgodnie z potrzebami regionu.

2.5 Które koszty podlegają dofinansowaniu?

Zgodnie z ogólnymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności kosztów w projektach składanych w konkursach do działań PO KL **wszystkie wydatki można uznać jako kwalifikowane jeśli:**

- ✓ są niezbędne dla realizacji projektu, tzn. prawidłowa realizacja jego celów jest zależna od poniesienia określonych wydatków;
- ✓ są efektywne, tj. ceny zakupionych usług i dóbr są zgodne z cenami obowiązującymi na rynku;
- ✓ zostały faktycznie poniesione;
- ✓ projektodawca potrafi udowodnić, że je poniósł, udostępniając rachunki, faktury itp.;
- ✓ zostały zawarte we wcześniej zatwierdzonym budżecie projektu;

- ✓ są zgodne ze szczegółowymi zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL;
- ✓ nie zostały wymienione w katalogu wydatków niekwalifikowanych PO KL (por. pkt 2.6).

Przyjęto zasadę, że **wydatki kwalifikowane** dzieliemy na **koszty bezpośrednie i pośrednie**, czyli takie, które są bezpośrednio związane z zadaniami realizowanymi przez Wnioskodawcę (koszty bezpośrednie) lub koszty związane z obsługą techniczną projektu (koszty pośrednie). Ponadto możemy skorzystać z zasady **cross-financingu**, która umożliwia nam działania inwestycyjne związane z realizacją projektu (najczęściej do 10% kosztów kwalifikowanych, a w Priorytecie VII – do 15% kosztów kwalifikowanych).

Cross-financing (finansowanie krzyżowe) polega na zaangażowaniu środków z EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) w realizację działań, podlegających interwencji EFS. Dzięki temu mechanizmowi w ramach PO KL dopuszcza się ograniczone finansowanie (10-15% kosztów kwalifikowalnych projektu w zależności od Priorytetu) wydatków na zakup sprzętu i wyposażenia albo dostosowanie budynków i pomieszczeń, o ile są one niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją projektu. Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powinny zostać przeznaczone przede wszystkim na zapewnienie realizacji zasady równości szans, w szczególności w odniesieniu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przykłady podziału kosztów w PO KL

KOSZTY BEZPOŚREDNIE
Zarządzanie projektem;
Szkolenia, warsztaty, doradztwo, studia uzupełniające i podyplomowe, staże, wizyty studyjne;
Promocja projektu;
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy;
Upowszechnienie, promocja elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia;
Organizacja kampanii informacyjno-promocyjnych;
Zatrudnienie subsydiowane;
Badania, analizy, ekspertyzy, przygotowanie publikacji;
Rozwój systemów informatycznych;
Ewaluacja.
KOSZTY POŚREDNIE
Koszty zarządu;
Koszty personelu obsługowego;
Koszty obsługi księgowej;
Oplaty za najem powierzchni biurowych lub czynsz;
Oplaty za media (np. prąd, woda);
Amortyzacja środków trwałych;
Usługi obce (poczta, telefon, ksero, itp.);
Koszty materiałów biurowych i piśmienniczych (długopisy, kartki, itp.);
Koszty ochrony pomieszczeń, ich sprzątania;
Koszty ubezpieczeń majątkowych.
CROSS-FINANCING
Zakup oraz leasing pojazdów oraz mebli;
Zakup oraz leasing sprzętu rozumianego jako środki trwałe, których wartość początkowa jest wyższa od 350 zł;
Dostosowanie budynków, pomieszczeń oraz miejsc pracy (np. dla osób niepełnosprawnych).

Cross-financing w ramach PO KL nie obejmuje budowy nowych budynków, dużych prac budowlanych, czy też remontów budynków a tylko wykonywanie prac dostosowawczych ściśle związanych z realizowanym w ramach PO KL projektem.

Uwaga: powyższa tabela została opracowana na podstawie *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, przyjętych przez Ministra Rozwoju Regionalnego (wersja z dnia 19.09.2008 r.). Niemniej należy mieć na uwadze, że kwestie kwalifikowalności wydatków bardzo często podlegają uszczegółowieniu przez Instytucję Organizującą Konkurs, dlatego opracowując projekt należy korzystać z dokumentacji właściwej dla konkursu, w którym ubiegamy się o wsparcie.

2.6. Koszty niekwalifikowane

Do tego typu kosztów zaliczamy:

- ✓ Podatek od towarów i usług, jeśli istnieje możliwość odzyskania go z budżetu państwa na podstawie prawa krajowego;
- ✓ Zakup nieruchomości, gruntu oraz infrastruktury;
- ✓ Zakup sprzętu, mebli, pojazdów (za wyjątkiem cross-financingu);
- ✓ Odsetki od zadłużenia;
- ✓ Koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe;

- ✓ Wydatki poniesione na środki trwałe, które były współfinansowane ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu;
- ✓ Koszty kar, grzywien, procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postępowań wydanych przez sąd;
- ✓ Koszty związane z umową leasingu, a w szczególności podatek, marża finansowa, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- ✓ Wydatki związane z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie projektu;
- ✓ Wpłaty dokonywane przez pracodawców zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na PFRON w ramach wynagrodzenia personelu projektu;
- ✓ Koszty przeprowadzenia audytu zewnętrznego, chyba że audyt jest wymagany przez Instytucję Pośredniczącą lub Instytucję Pośredniczącą 2-go stopnia i został uwzględniony w zatwierdzonym budżecie projektu.

3. O czym należy pamiętać przygotowując projekt?

Poprawne przygotowanie projektu oraz całej dokumentacji wymaga przestrzegania licznych formalnych i praktycznych zasad. Tworząc pro-

jekt dotyczący rozwoju obszarów wiejskich na terenie Mazowsza, na który chcemy pozyskać dotację musimy pamiętać, że:

- ✓ Przygotowując projekt należy zapoznać się i dokładnie przestrzegać wytycznych zawartych w dokumentacji konkursowej;
- ✓ Przystępując do wypełniania wniosku musimy dokładnie wiedzieć, co i jak chcemy zrobić. Musimy udowodnić, że projekt ma sens, jest przemyślany i przyniesie korzyści beneficjentom ostatecznym;
- ✓ Nigdy nie należy rozpoczynać przygotowania projektu od wypełnienia wniosku aplikacyjnego;
- ✓ Aby stworzyć dobry projekt musimy dokładnie przeanalizować wszystkie jego aspekty;
- ✓ Na etapie tworzenia projektu niezbędna jest wiedza o regionie, w szczególności dotycząca rozwoju obszarów wiejskich i problemów z tym związanych;
- ✓ Nigdy nie należy przygotowywać projektu tylko po to, aby pozyskać dotację. To dotacja jest środkiem do osiągnięcia celu;
- ✓ Realizacja projektu w partnerstwie może zadziałać na jego korzyść, ale nie dobieramy partnerów „na chybił trafił”. Dobrze jest współpracować z instytucją doświadczoną i godną zaufania;
- ✓ Nabór ma formę konkursu, co oznacza, że dotację dostaną tylko najlepsi;
- ✓ Jeśli przygotowując projekt czegoś nie wiemy lub nie jesteśmy pewni zapytajmy we właściwych instytucjach;

- ✓ Po przygotowaniu dokumentacji konkursowej sprawdzimy ją z kartą oceny projektów, aby niczego nie przeoczyć;
- ✓ Nie możemy się zrażać, jeśli nasz projekt zostanie odrzucony. Należy dostosować projekt do uwag instytucji oceniającej oraz wymogów konkursowych i ponownie próbować pozyskać dotację na jego realizację;
- ✓ Warto skorzystać z cross-financingu w projekcie. Pamiętajmy, że zakupiony w ramach projektu sprzęt będzie nam służył nawet po jego zakończeniu, stanowiąc jednocześnie wartość dodaną projektu.

4. Przykłady dofinansowanych projektów

Poniżej został omówiony przykładowy projekt, który został złożony w odpowiedzi na konkurs do Działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

Tytuł projektu: „Utworzenie i prowadzenie publicznego dostępu do Internetu w Gminie Błędów”

Wnioskodawca: Fundacja Kooperacja,
ul. Żeromskiego 15, 05-600 Grójec,
tel.: +048 664 37 90,

e-mail: kooperacja1@neostrada.pl

Wartość projektu: 49 268,00 PLN

Wysokość przyznanej dotacji: 49 268,00 PLN

Data podpisania umowy: 09.07.2008 r.

Opis projektu: Projekt przewidziany na okres 9,5 miesiąca ma na celu podniesienie umiejętności posługiwania się komputerem, poprawę dostępu do informacji oraz wiedzy poprzez nieodpłatne udostępnienie Internetu wszystkim mieszkańcom gminy Błędów (powiat grójecki). Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy gminy ze szczególnym uwzględnieniem osób mniej zamożnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, o niskich kwalifikacjach i utrudnionym dostępie do informacji. Projekt został oparty o program szkoleniowo-doradczy, z założeniem, że będzie możliwość wsparcia jego uczestników w późniejszym okresie np. w projekcie realizowanym z Działania 6.2 PO KL. W szkoleniu wezmą udział 24 osoby podzielone na 2 grupy wiekowe: 8-15 lat i powyżej 15 roku życia. Rekrutacja uczestników zostanie przeprowadzona przy wsparciu władz samorządowych. Uczestnicy zostaną zakwalifikowani na podstawie wypełnionych ankiet. Program szkolenia zakłada naukę obsługi elementów pakietu biurowego MS Office (Word, Excel), obsługi urządzeń biurowych, przygotowywanie pism urzędowych oraz CV. Ponadto, przez 8,5 miesiąca, mieszkańcy będą mogli bezpłatnie korzystać z dostępu do Internetu, który zapewniony zostanie w ramach projektu. W budżecie projektu nie przewidziano finansowania na zasadzie cross-financingu.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa
tel. (022) 54 22 000
fax (022) 69 83 144
e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu
Internet: www.mazowia.eu
Infolinia 0 801 101 101 (czynna pn.-pt. w godz. 8.30-15.30)

Oddziały Zamiejscowe Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych:

Oddział w Ciechanowie

ul. Wodna 1
06-400 Ciechanów
tel./fax (023) 672 32 74
e-mail: punkt_ciechanow@mazowia.eu

Oddział w Ostrołęce

ul. Poznańska 19
07-409 Ostrołęka
Infolinia 0 801 101 101
e-mail: punkt_ostroleka@mazowia.eu

Oddział w Płocku

ul. Stary Rynek 20
09-400 Płock
tel. (024) 262 23 74
e-mail: punkt_plock@mazowia.eu

Oddział w Radomiu

ul. Kościuszki 5a
26-610 Radom
tel. (048) 340 01 97
e-mail: punkt_radom@mazowia.eu

Oddział w Siedlcach

ul. J. Piłsudskiego 38
08-110 Siedlce
tel. (025) 631 01 01
e-mail: punkt_siedlce@mazowia.eu

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa
e-mail: **punkt_kontaktowy@mazowia.eu**
Internet: **www.mazowia.eu**; Infolinia: **0 801 101 101**

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

człowiek - najlepsza inwestycja

człowiek - najlepsza inwestycja

ISBN 978-83-61277-07-1